

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 14 grudnia 2015 r.

Adam Bodnar

IV.7022.36.2015.MK

Pan Rafał Fronczek
Prezes Krajowej Rady Komorniczej
ul. Szpitalna 4/10
00-031 Warszawa

Do Rzecznika Praw Obywatelskich wpływają skargi rodziców, którzy wskazują na znaczne trudności z wyegzekwowaniem od drugiego rodzica alimentów należnych dziecku. Wydaje się, że analogiczne trudności mogą występować przy egzekucji od dłużników alimentacyjnych zwrotu świadczeń wypłaconych w ramach funduszu alimentacyjnego. W skargach tych zawarta jest krytyczna ocena efektywności postępowań egzekucyjnych prowadzonych przez komorników sądowych w tego typu sprawach. Zdaniem skarżących, przy braku dobrej woli dłużnika alimentacyjnego, niezwykle trudno jest uzyskać dla dziecka świadczenia przyznane mu prawomocnym orzeczeniem sądowym.

Do Rzecznika zwracają się także przedstawiciele organizacji zrzeszających takich rodziców. Podnoszą oni dużą skalę tego negatywnego zjawiska i zwracają uwagę na liczne problemy, będące wynikiem niemożności wyegzekwowania należnych dzieciom świadczeń.

W związku z tym, działając na podstawie art. 12 pkt 2 ustawy z 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (t. j. Dz.U. z 2014 r., poz. 1648 ze zm.) zwracam się z uprzejmą prośbą o poinformowanie Rzecznika, jak w ocenie samorządu komorniczego przedstawia się kwestia efektywności egzekucji komorniczej alimentów oraz zwrotu świadczeń alimentacyjnych. Jeżeli zaś samorząd prowadzi tego typu statystyki (np. z rozbiciem na kategorie statystyczne – skuteczność poszczególnych sposobów egzekucji, podmiot uprawniony), byłbym wdzięczny za przedstawienie tych statystyk Rzecznikowi. Jeśli w ocenie samorządu poprawa tej efektywności wymaga zmiany przepisów, proszę o wskazanie obszarów postulowanych zmian.

Jednocześnie uprzejmie proszę Pana Prezesa o poinformowanie, czy w ramach samorządu komorniczego są prowadzone badania, bądź toczy się dyskusja na temat poprawy skuteczności egzekucji alimentów i czy były w nich rozważane postulaty organizacji społecznych, w tym Stowarzyszenia Poprawy Spraw Alimentacyjnych Dla Naszych Dzieci (<https://www.facebook.com/DlaNaszychDzieci/info/>), i jakie jest stanowisko samorządu wobec nich. Skrótkowo podaję, że chodzi o zniesienie progu dochodowego przy ustalaniu uprawnień do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, o zniesienie maksymalnej kwoty wypłacanego świadczenia, o zmianę art. 207 ustawy z 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz.U. z 1997 r., nr 88, poz. 553 ze zm.), poprzez rozszerzenie znamion przestępstwa znęcania się o „przemoc ekonomiczną” (w tym niepłacenie alimentów) oraz rozszerzenie pojęcia przestępstwa niealimentacji z art. 209 KK, poprzez usunięcie przesłanek uporczywości oraz niemożności zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, a także o zmianę praktyki umarzania spraw o niealimentację przez prokuratury.

Przy tej okazji chciałbym zaprosić Pana Prezesa do uczestnictwa – osobiście bądź przez przedstawiciela Krajowej Rady Komorniczej – w pracach Zespołu ds. Alimentów, którego powołanie jest obecnie rozważane we współpracy z Rzecznikiem Praw Dziecka (<https://www.rpo.gov.pl/pl/content/wspolpraca-z-rpd-na-rzecz-powolania-zespołu-ds-alimentow>). Celem tego zespołu byłoby podjęcie interdyscyplinarnej debaty w kwestii realizacji prawa dzieci do odpowiedniego poziomu życia i zapewnienia godnych warunków do rozwoju, z udziałem przedstawicieli organizacji społecznych, socjologów, ekonomistów, przedstawicieli systemów penitencjarnych oraz ekspertów zajmujących się problematyką alimentacji. Udział komorników byłby w pracach zespołu bardzo potrzebny.

Podpis na oryginale